Št. 90 Poštnina plačana v gotovini (Affrancato con la posta) **V Trstu, v soboto 15. aprila 1922** Posamezna številka 20 stotink **Letnik XLVII**

EDINOST

Izhaja, izvzemši pondeljek, vsak dan ... ulica sv. Frančiška Asiškega št. 20, I. nadstropje. Dopisi naj se pošiljajo uredništvu. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo, rokopisi se ne vračajo. Izdajatelj in odgovorni ... Štefan Godina. — Lastnik tiskarna Edinost. Tisk tiskarna ... Naročnina znaša za mesec L 7. —, 3 mesece L 19.50, pol leta ... L 60.— Za inozemstvo mesečno 4 lire več. — Telefon uredništva in uprava št. 11-57.

Posamezne številke v Trstu in okolici po 20 stotink. — Oglasi se računajo v širokosti ene kolone (72 *mm*.) — Oglasi trgovcev in obrtnikov *mm* po 40 cent. osmrtnice, in zahvale, poslanice in vabila po L 1· —, oglasi denarnih zavodov *mm* po L 2. — Mali oglasi po 20 st. beseda, najmanj pa L 2 — Oglasi naročnina in reklamacije se pošiljajo izključno upravi Edinosti, v Trstu, ulica sv. Frančiška Asiškega štev. 20, I. nadstropje. — Telefon uredništva in uprave 11-57

Zopet zgrešen korak

Glasila hrvatskega bloka v Jugoslaviji so sporočila te dni, da je predsedništvo bloka zopet poslalo spomenico predsedništvu mednarodne konference v Genovi. To bi bila torej tretja spomenica. Načrt prve je objavila belgrajska «Politika». Drugo je rečeno predsedništvo poslalo Nikoli Pašiću, ki pa ni odgovoril nanjo.

Zagrebška «Slobodna Tribuna», ki ni glasilo nobene stranke hrvatskega bloka, ki pa vendar dosledno od dne do dne z ostro kritiko zasleduje sedanjo vladavino v Jugoslaviji, se bavi v zanimivem članku s tretjim izdanjem spomenice hrvatskega bloka. Domnevati si torej smemo, da ne čujemo tu pristranskega glasu bloku na škodo in demokratsko - radikalnemu režimu v prilog, marveč da govorita pristno prepričanje in objektivna sodba.

Spomenica ima — tako izvaja zagrebški list — prav za prav dva dela. V prvem delu odreka sedanji delegaciji Jugoslavije kompetenco za zastopanje vsega naroda in zato da ne more tudi sprejemati veljavnih obvez «za vse tri narode». **V drugem delu pa vendar zahteva izvedbo rapallskega dogovora»!** S tem so gospodje na prvem koraku svoje «mednarodne politike» zašli v usodno protislovje sami s seboj in z vso svojo politiko.

Sestavi današnje delegacije se more oporekati. Ali kdo je kriv, da ni drugačna? Glavna krivda pada na blok sam. Če bi sodeloval v parlamentu, bi bil mogel aktivno vplivati na sestavo delegacije in povzdigati svoj glas na konferenci v Genovi. Tako pa ostaja le pri protestih, proglasih, deklaracijah in spomenicah.

Spomenica ne priznava (v svojem prvem delu) ne današnje države ne današnje delegacije. Ves razumen svet pa ve, da je država Hrvatov, Srbov in Slovencev **mednarodno priznana.** Ta država je sklepala, sklenila in podpisala vse najnovejše mednarodne dogovore. Zato je mogla biti edino-le ta država poklicana v Genovo!

Vendar zahteva spomenica v svojem drugem delu izvršitev rapallske pogodbe, pogodbe torej, katero jo je sklenila država, ki jo spomenica — ne priznava! Rapallsko pogodbo je sklenila Jugoslavija **in edino le napram tej ima Italija obveze!** Če bi torej obveljalo stališče spomenice, da delegacija ni kompetentna, **bi prenehale za Italijo vse obveze** in ta poslednja bi mogla — ako bi ji kazalo — izrabiti blokovo spomenico. Za Italijo bi bilo veliko ugodneje, če bi imela v jadranskem vprašanju proti sebi samo Hrvatsko, ki ni mednarodno pripoznana in ne obstoji kot posebna država, nego da je odgovorna napram Jugoslaviji, s katero je podpisala rapallsko pogodbo.

Na to pa stavlja «Tribuna» usodno vprašanje: **kaj bi mogel storiti blok, če Italija ne bi hotela izprazniti tretje zone v Dalmaciji?!** Ali more prekiniti diplomatske odnošaje? Ali more preprečiti trgovske zveze? Ali more zagroziti z mobilizacijo? Nič od vsega tega ne morejo gospodje storiti. Pa tudi načelno ne morejo nič storiti, ker so se proglasili za nevtralno pacifistično republiko. Stvarno ne pomeni spomenica prav nič, pač pa lahko moralno oslabi položaj države v mednarodnih odnošajih.

Konferenca v Genovi se ima baviti s toliko vprašanji gospodarske obnove Evrope in vsega sveta in ima tako ogromno nalogo, da se ne bo utegnila pečati s takimi peticijami in spomenicami. In če bi se kdo vendar utegnil zanimati, kdo da pošilja to spomenico, bi doznal, da je to 63 poslancev, ki nočejo iti v parlament, v katerega so bili izvoljeni, ki se odtezajo aktivni politiki ter zahtevajo, naj Evropa rešuje njihovo vprašanje in skrbi zanje. In sodba takih tujcev more biti le neugodna o ljudeh, ki vodijo tako politiko. Ti pač ne morejo pridobiti simpatij na strani tistih činiteljev, ki bodo s svojim glasom odločevali v Genovi.

«Tribuna» zaključuje, da more spomenica bloka le škodovati narodni stvari pred zunanjim svetom. Pa tudi za notranje razmere je škodljiva, ker daja srbskim šovinistom in avtokratskim centralistom povod, da bodo podžigali strasti proti Hrvatom in sporazumu. Skrajni čas je, da se blok odreče negacije in abstinence in da se povrne k pozitivnemu delu.

Mi smo si postavili pravilo, da se ne vmešujemo v notranje strankarske boje v Jugoslaviji. Ali blokova spomenica je čin, ki poseza na polje zunanje mednarodne politike. Zanima torej tudi zunanji svet in naravno je, da mora še posebno zanimati tudi nas.

Konferenca v Genovi

Ultimatum Rusiji - Ruska delegacija še ni odgovorila

Nemško in rusko vprašanje

GENOVA, 14. Burja, ki jo dvignila vest, da je Poincaré sporočil predsedniku francoske delegacije, naj ne pristane na sodelovanje Nemčije pri raznih komisijah in naj zapusti konferenco, če bi se zavezniki postavili na drugačno stališče, se je polegla, ker vest je bila uradno zanikana, oziroma pojasnjena. Francija ni proti sodelovanju Nemčije v zakonito ustanovljenih komisijah, pač pa proti ustanovitvi višjega mednarodnega sveta, ki bi izvajal na katerikoli način svoj vpliv na konferenco.

Predvsem je Francija — kakor je izjavil Barthou časnikarjem — proti temu, da se bi v Genovi govorilo o odškodninskem vprašanju in o vprašanju razorožitve, ker vprašanje odškodnine spada pred forum odškodninske komisije in ne pred forum mednarodne konference v Genovi. Kar pa se tiče vprašanja razorožitve, je Barthou izjavil, da je Francija sicer skoz in skoz miroljubna država — in Barthou je obžaloval, da se o tem še dvomi in da mora to ponovno poudarjati — da pa ne more biti v mednarodnih zborih govora o razorožitvi, dokler Nemčija postavlja proti mirovni pogodbi peklenske stroje, ki so stali življenje že nekoliko francoskih vojakov.

Ali bo uspelo Franciji prodreti s tem stališčem na konferenci, ki bi morala «obnoviti» Evropo, in torej odpraviti vse vzroke njene sedanje bolezni — njena «vojaška bolezen» ni gotovo med najmanj nevarnimi — je, seveda drugo vprašanje. Za sedaj hoče Francija na vsak način rešiti nemško vprašanje s tem, da ... ga spravi z dnevnega reda.

Toda drugo vprašanje, ki se ne da spraviti niti začasno z dnevnega reda, je — rusko vprašanje. V odsotnosti Facte je Schanzer kot njegov namestnik sporočil ruski delegaciji, da smatrajo zavezniki kot predpogoj nadaljevanja konference, da ruska delegacija sprejme londonsko spomenico. Ruska delegacija je torej stavljena pred ultimatum. Spričo naravnost zgodovinske važnosti ruskega odgovora na ta ultimatum se je pričakovala z največjo napetostjo današnja seja podkomisije, na kateri je imel biti sporočen ruski odgovor. Toda v zadnjem hipu je ruska delegacija prosila, naj se ji dovoli še nekaj časa za proučitev zavezniških zahtev. Tako je bila seja odložena na nedoločen čas.

Vkljub kategoričnemu pozivu ministra Schanzerja pa se zdi, da stvar ne bo končala tako tragično, ker ruska delegacija bi bila že zavrnila ultimatum, če bi ne mislila o njem razpravljati — znan ji je bil že pred prihodom v Genovo — in zavezniki bi bili tudi drugače postopali, če bi tudi oni ne bili pripravljeni na popustitve.

Izjave Rakovskega o londonski spomenici

Vprašanje, od katerega je odvisen nadaljnji razvoj konference, je, kaj bo odgovorila ruska delegacija na zavezniško spomenico. Zanimive so z ozirom na to izjave Rakovskega:

«Mi smatramo spomenico izvedencev v Londonu za najvažnejši dokument konference. Naše stališče nasproti spomenici je odvisno od nekaterih temeljnih načel, katera smatramo za neodklonljiva.

Predvsem gre za načelo reciprocitete v londonskih sklepih, kjer se govori o obvezi držav, da odškodujejo državljane in države za škode, ki jih je povzročila kakršnakoli vlada. Ta pogoj je postavljen enostranski. V spomenici se sicer govori na splošno o tem načelu, toda to se mora pojasniti. Mi smo ponovno trdili, da se morajo na podlagi vzajemnosti upoštevati škode na eni in na drugi strani. Gre za to, da se v spomenici prizna ta zahteva. «Times» je pisal, da so nekateri izvedenci predlagali, naj se brišejo ruski vojni dolgovi pod pogojem, da Rusija opusti vsako zahtevo po odškodnini za škodo, povzročeno od Kolčaka, Denjikina, Wrangela i. t. d. To je stališče izvedencev v Londonu. Mi smatramo, da vojni dolgovi tvorijo kategorijo posebnih obligacij, in ne razumemo, zakaj se zahteva od Rusije, da naj plača dolgove vojne, ki jo stane nad 2 miljona in pol mrtvih, na desetke miljard zlatih rubljev in izgubo ogromnih pokrajin. Rusija je pomagala Franciji zmagati na Marni, njene žrtve so prinesle zaveznikom največje koristi, ne razumemo torej, zakaj se zahteva od nje, da naj plača tudi vojne dolgove.

Kar se tiče pravnih garancij, ki jih zahteva spomenica, so te garancije dane po zakonih, ki smo jih izdali že pred enim letom in katerih vsebina se lahko najde v spomenici, ki smo jo mi predložili državam, povabljenim v Genovo, že pred tremi tedni.

Večji del teh garancij je navedenih v Čičerinovi noti Poincaréju.

V kaki meri bi Rusija sprejela londonske pogoje

GENOVA, 14. Pričakuje se, da sprejmejo Rusi nekaj izmed pogojev, kateri se jim stavijo. Tako se zagotavlja, da bo ruska vlada pripoznala obveznosti svojih prednic, finančne obveze vseh ruskih pokrajinskih in krajevnih oblastev ter prevzela odgovornost za škodo, ki so jo trpeli tujci na Ruskem. Določbe načrta veščakov pa, katere se nanašajo na sistemizacijo ruskih dolgov, na ustanovitev mešanih razsodišč ter sploh na justični ustroj glede tujcev, bodo zastopniki ruske vlade smatrali za atentat na suverenost Rusije ter jih bodo zavrnili.

Glede vnanjih dolgov prejšnjih vlad bo ruska vlada bržkone zahtevala moratorij, kajti vpričo sedanjega gospodarstvenega in finančnega položaja na Ruskem ne more biti govora o kakem plačevanju dolgov. Čičerin bo najbrž zahteval 20 do 25 letem moratorij. Gotovo pa bo stavil tudi znatne protizahteve, s katerimi bodo kriti najmanj vojni dolgovi. Protizahteve obstojajo zlasti iz takozvanih intervencijskih dolgov, to so one svote, ki jih zahteva Rusija od Francije za vojno škodo, katero so povzročile v Rusiji protirevolucionarne, od Francije z denarnimi sredstvi podpirane vojske.

Krasin in Joffe o načrtu veščakov

GENOVA, 14. Kakor znano, je izročil Lloyd George predloge zavezniških veščakov ruskim odposlancem. Res je, da bo tvoril londonski načrt veščakov podlago razpravam, značilna pa je tudi izrečna izjava Lloyda Georgea, da niso zavezniške države nikakor vezane po imenovanem načrtu, katerega označa Joffe kot popolnoma izdelano pogodbo. Načrt bodo tudi Rusi sprejeli za podlago, toda nasprotje med tem, kar zahtevajo zavezniki po ovinku načrta, in tem, kar so Rusi pripravljeni pripoznati, je precej široko in globoko.

Nasproti poročevalcu «Neue Freie Presse» je izjavil Krasin, da se mora komisija, preden se loti posameznih točk načrta veščakov, zediniti glede suverenosti posameznih držav in glede načela nevmešavanja v njihove notranje zadeve, šele potem bo mogoče dalje razpravljati. Za sedaj pa se opaža samo nezdružljivo nasprotstvo dveh svetovnih sistemov in nezmožnost evropskega zapada, da bi stvari v Rusiji nepristransko presojal.

Spomenica veščakov — je dejal Krasin — vsebuje ugotovitev, da je vzpostava Rusije mogoča le s pomočjo tujega kapitala ter da je podlaga ruskega gospodarstva poljedelstvo. Veščaki dalje ugotavljajo, da je vzpostavitev Rusije s tujim kapitalom le tedaj možna, če se zavezniki lahko zanesejo na dobro voljo Rusov. Kako pa si hočejo zavezniki zagotoviti dobro voljo Rusije? Od ruske vlade zahtevajo, da pripozna dolgove, ki so jih napravile ruske vlade, pokrajine in občine pred letom 1917.; dalje terjajo, da povrnejo Rusi vse imetje, ki so ga zaplenili tujcem, oziroma da plačajo primerno odškodnino za tujcem zaplenjeno imetje. Da se vse to izvede, predlagajo veščaki, naj se ustanovita komisija za dolgove in mešano razsodišče pod izvoljenim ali od Zveze narodov imenovanim predsednikom. Vse premoženje ruske vlade, naloženo v bankah, naj se preda upnikom, torej izroči komisiji za dolgove. V spornih primerih naj komisija imenuje razsodišče. Komisija naj izda obligacije, ki naj stopijo na mesto anuliranih rubeljskih posojil in s katerimi naj se poravnajo tudi odškodnine. Komisija za dolgove naj določi tudi one davke, ki naj jamčijo za obresti obligacij; dalje naj komisija nadzoruje tudi dohodke. Obligacije naj se izdajo v valuti države upnika, katerega se tiče. To je popolna «dette publique» (mednarodna uprava državnega dolga), ki se ponuja veliki državi, državi, ki je ohranila doslej svojo samostojnost in v štirih letih ni zgubila vojne.

Rusi zahtevajo vzajemnost. «Ako naj mi plačamo — je rekel Joffe — tedaj morajo tudi naši dolžniki vse plačati, kar nam dolgujejo.»

Krasin spominja na ladje, ki so se vzele Rusom. Posebno ostro pa sta se izrazila Krasin in Joffe o predlogih, ki pomenijo pravcato kapitulacijo. Spomenica zahteva, naj Rusija uvede urejeno pravno postopanje, naj loči justično oblast od izvršilne, naj bodo sodniki neodvisni in neodstavljivi. Pri inozemcih se smejo vršiti preiskave samo s privolenjem pristojnega konsulata, ravnotako se smejo razsodbe ruskih sodišč proti inozemcem izvršiti samo s soglašanjem konsula. Radi političnih pregreškov se smejo inozemci edinole izgnati. K temu je pripomnil Joffe: «Ti predlogi izhajajo iz predpostavke, da je Rusija barbarska država, v kateri sploh ni nobene pravne varnosti. Mislimo, da se bodo zavezniki tem garancijam odpovedali, kakor hitro bodo naše razmere na tem polju bolje proučili.» Krasin je pripomnil, da se pripravlja v Rusiji justična preureditev, ki bo brez dvoma zadovoljila tudi inozemstvo.

Proti drugim točkam spomenice bodo Rusi malo ugovarjali. Dogovori gospodarstvenega, tehničnega in pravnega značaja, ki so jih sklenile prejšnje ruske vlade, naj se proglasijo za zopet obvezne. Inozemcem naj se dovoli, da privažajo živež. Za transporte, ki služijo vzpostavitvi, naj se dovolijo olajšave, v nekaterih ruskih lukah naj se ustanovijo proste luke. Davki in carinske postavke na inozemsko blago in inozemska podjetja naj se določijo tako, da omogočijo primerno obrestovanje. Proti tem predlogom nimajo ruski delegati mnogo ugovarjati.

Ruska delegacija se še ni odločila

GENOVA, 14. Danes ob 15.30 se je imela sestati podkomisija prve komisije, ki se bavi z ruskim vprašanjem. Na prošnjo ruske delegacije je bila seja odgodena, da se omogoči ruski delegaciji, da še natančneje prouči vprašanje. Dan novega sestanka ni bil še določen, toda v konferenčnih krogih se izjavlja, da se odgoditev te konference niti določitev dneva sestanka ne sme ta smatrati za znak, da so pogajanja zadela na nepremostljive težkoče, in še manj za znak možnosti prekinitve pogajanj. Ta odgoditev se mora nasprotno smatrati za znak možnosti sporazuma, ki se bo lažje dosegel potom privatnih pripravljalnih pogajanj med raznimi predsedniki delegacij, katera so že v živem teku.

Seja finančnega odbora

GENOVA, 14. Evo večjih podatkov o včerajšnji seji finančnega odbora. Italijo sta zastopala ministra Peano in Bertone z delegati Bianchinijem, Nathanom in Contijem. Predsednik je sporočil, da je ruska delegacija predložila nekatere izpremembe izvedeniškega načrta in prosila, da se ji da čas, da o njem razpravlja. Predlagala je, naj se zberejo vsi podatki, da se potem odloči, na kak način bi bilo najlažje priti do zaključitve.

V skladu s tem pozivom je tudi nemška delegacija predložila dve izpremembi. Po dve izpremembi sta predložili tudi holandska in italijanska delegacija. Da se razume pomen teh predlogov, je treba omeniti, da obstoja načrt izvedencev v vprašanju tečajev iz nekaterih načel, ki bi morala biti posameznim vladam smernica, in ki bi bila predpostavka za dva konkretna sklepa: 1. imenovanje stalne komisije zastopnikov centralnih in emisijskih bank, ki naj bi proučila in nadzorovala splošni denarni položaj in ki naj bi ukrenila vse ukrepe za olajšanje mednarodnih denarnih transakcij, izogibajoč se čim bolj prenaglemu rastenju in padanju tečajev.

Drugi sklep obstoja v predlogu, naj se sklene mednarodna pogodba, ki naj bi imela namen, da ustvari pogodbne vezi med pogodbnimi državami za dosego ozdravljenja denarnega položaja.

O tem načrtu pogodbe se je dolgo razpravljalo tudi v Londonu, ker če gre na eni strani za to, da se izenači zlata veljava denarja, stoji na drugi strani dejstvo, da to za mnoge države ni mogoče in da bi moglo celo zelo škoditi, ker bi moglo imeti za posledico prehitro deflacijo. V teh razmerah bi se morale poizkušati določiti podlage za dogovor, v katerem bi se moral upoštevati različen položaj raznih držav in vzroki, od katerih je odvisen. Ne bi se smele torej ustvariti v njihovo škodo obveze, ki jih ne bi bilo mogoče praktično izvršiti in ki bi škodile njihovemu gospodarstvu.

Zato so tudi londonski izvedenci sprejeli postopne izpremembe k prvotnemu načrtu glede časa uvedbe denarne paritete na podlagi predvojnega stanja ali na podlagi novega denarja.

Predlagane izpremembe se nanašajo na ta načrt.

Nemčija stoji na stališču, da je treba upoštevati razen državne bilance tudi druge faktorje, kakor bilanco plačil vojnih odškodnin i. t. d.

Rusija je zopet spravila na dan vprašanje troškov za vojsko, toda na prošnjo predsednika ni vztrajala na tem in je priznala, da tu ni primerno mesto za razpravo o tem vprašanju. Predložila pa je nekoliko drugih predlogov glede tehničnih vprašanj, kakor so uvedba stalne paritete za nekatere vrste denarja, koncesija kreditov in rezerv za ustanovitev in ojačenje emisijskih bank v slabotnejših državah i. t. d.

Peano je poudarjal v imenu italijanske delegacije, da bi se morali sklicati razen zastopnikov emisijskih zavodov tudi zastopniki državnih zakladnic. Pripomnil je tudi, da bi obveza pokritja izredne inflacije denarja z rezervami mogla v praksi ustvariti velike potežkoče pri nekaterih državah, če se ne dovole nekatere olajšave.

Spričo čisto tehničnega značaja razprave je predsednik sprejel predlog nemške delegacije, da naj se zaslišijo o teh podrobnostih merodajni tehniki, ki se sedaj nahajajo v Genovi, a se ne udeležujejo dela konference. Ta predlog je bil sprejet. Sestavljen je bil odbor strokovnjakov za proučevanje tega in drugih vprašanj, ki bi prišla na dnevni red tekom razprave. V odbor so bili imenovani prof Cassel, Havenstein (Nemčija), Dubois (Švica), Cattier (Belgija), Avenal (Francija), sir Blaket (Anglija), Bianchini (Italija), Straskoch (Južna Afrika), Brand, Pospišil (Čehoslovaška).

Facta se je vrnil v Genovo

GENOVA, 14. Predsednik konference v Genovi Facta, ki je bil odšel v Milan, da se udeleži kraljevega sprejema, se je vrnil v Genovo.

Rapallska pogodba

GENOVA, 14. Razgovori med jugoslovenskimi in italijanskimi delegati glede izvršitve rapallske pogodbe se vrše več ali manj vsako dopoldne in popoldne. Jugoslovenski delegati informativno razgovarjajo z državnim tajnikom Cantarinijem in Tostijem. Verjetno je, da se oficielni razgovori med dr. Ninčićem in Schanzerjem ne vrše pred izpraznitvijo tretje dalmatinske cone.

Memorandum hrvatskega bloka

GENOVA, 14. Tekom zadnjih razgovorov je jugoslovenski zunanji minister dr. Ninčić prejel od italijanskih delegatov memorandum hrvatskega bloka. Po izjavi delegatov je prejela italijanska vlada ta memorandum direktno od strani hrvatskega bloka.

Avstrijski kancler pri predsednikih francoske in angleške delegacije

GENOVA, 14. Avstrijski kancler Schober je imel danes dolg pogovor s predsednikoma francoske in angleške delegacije. Predsednik francoske delegacije Barthou je sprejel avstrijskega kanclerja v svoji vili Raggio. Pogovoru sta prisostvovala tudi francoski poslanik Barrere in avstrijski trgovinski minister Grünberger. Kancler je izrazil v imenu svoje vlade zahvalo za posojilo, ki ga je francoska zbornica že odobrila. Izrazil je tudi svoje zadovoljstvo nad tem, da se Francija z veliko simpatijo zanima za avstrijska vprašanja.

Avstrijski kancler je bil sprejet tudi od Lloyda Georgea v vili Albertis. Lloyd George se je dal natanko poučiti o političnem in gospodarskem položaju v Avstriji. Na kanclerjevo zahvalo za dovoljeno posojilo je izjavil, da se bo tudi nadalje zanimal za Avstrijo. Pripomnil je, da potrebuje Evropa mir in izrazil svoje zadovoljstvo nad tem, da je avstrijska politika ubrala pravo pot in vzpostavila dobre odnošaje z vsemi sosednimi državami.

Nocoj odpotuje kancler na Dunaj, odkoder se bo vrnil po Veliki noči Na konferenci ga bo zastopal minister Grünberger.

Madžarske zahteve.

GENOVA, 14. Madžarski ministrski predsednik grof Bethlen je iznačil kot cilj madžarske delegacije na konferenci predvsem odgoditev reparacijskih plačil. Nadalje bo madžarska delegacija skušala doseči, da se bodo trgovinske pogodbe sklepale na podlagi popolne enakopravnosti. Ker pa §§ 200 in 203 mirovne pogodbe temu nasprotujeta, bo Madžarska delovala na to, da se razveljavita.

Delegacija bo nadalje priporočala, naj se izvedejo sklepi konference v Portorose, na kateri je bilo sprejeto ukinjenje vseh sedaj obstoječih omejitev zunanje trgovine. Zahteva nadalje, naj se Madžarska popolnoma vpošteva pri mednarodnem osebnem in tovornem prometu ter se ji omogoči direktna železniška zveza z Italijo preko Pragerskega.

Odposlanstvo saarske kotline v Genove.

Genova, 14. V Genovo so prišli zastopniki političnih strank saarske kotline, katera se nahaja, kakor znano, pod upravo Zveze narodov. Odposlanstvo ima namen, da stopi v stik z državniki na genovski konferenci zastopanih držav ter jih pouči o položaju v saarski kotlini. V spomenici, ki jo je odposlanstvo razdelilo, se poudarja, da slabe posledice uprave pod nadzorstvom Zveze narodov škodujejo namenom in idealnemu poklicu Zveze same.

Jugoslavija

Kraljeva poroka.

BELGRAD, 14. Kralj je izjavil Pašiću, da želi, da država ne bi veliko izdala za svečanosti o priliki njegove poroke, katero hoče obhajati na skromen način. Ministrski svet je zato odobril izmed obeh predloženih mu načrtov onega, ki predvideva mnogo manj izdatkov.

Volilni zakon

BELGRAD, 14. Na seji ministrskega sveta je bil v razpravi tudi načrt novega volilnega zakona. Razprava o tem zakonu se nadaljuje. V političnih krogih smatrajo za verjetno, da bo zakon v najkrajšem času od narodne skupščine sprejet in potem sankcioniran. Pričakovati je novih volitev.

Devizni promet zopet prost?

BELGRAD, 14. Finančno ministrstvo pripravlja naredbo, na podlagi katere se bo trgovina z devizami in valutami bankam zopet dovolila. Ugotoviti se da, da se je dosedanja tozadevna uredba, po kateri so smele z valutami in devizami trgovati le nekatere banke, izkazala za nepraktično. Trgovino z devizami in valutami bo nadzorovala belgrajska borza.

Obnova diplomatskih stikov z Albanijo.

BELGRAD, 14. V Tirano je odšel jugoslovenski odpravnik poslov Ivić s tajnikom Simičem.

Odhod Italijanov iz Albanije.

DRAČ, 14. V prefekturi se je vršila pojedina v slovo italijanskemu oddelku. Udeležila so se je vsa meščanska oblastva, vsa inozemska zastopništva in komisija za razmejitev.

Grška

Grčija in odgovor angorske vlade zaveznikom

ATENE, 14. Listi komentirajo odgovor angorske vlade na predlog za premirje in poudarjajo, da niso bili zavezniki in Grki oni, ki so prekršili dogovor o premirju, sklenjen l. 1918., in mirovno pogodbo sklenjeno l. 1920., temveč da sta Turčija in Mustafa Kemail zgrabili orožje. Če se torej morajo določiti garancije, se morajo te določiti proti Mustafi Kemail paši in njegovim pristašem, ki so l. 1920. napadli zaveznike, dočim je bila zakonita vlada v njihovi državi prevzela svečane obveze in podpirala mirovno pogodbo.

Listi pravijo tudi, da angorska vlada navaja neupravičene pritožbe, ko govori o domnevnih grozodejstvih s strani grške vojske. Nasprotno je res, da je Turčija že v mirnem stanju večkrat zaukazala poklati Grke in Armence, katere bi bila morala braniti in ščititi. Sedanja zahteva, naj se ščiti turško prebivalstvo proti Grkom, pomeni, da se hočejo menjati vloge; zahteva se pač zaščita krvnikov proti njihovim žrtvam.

Listi zaključujejo, da je nezaslišano, da država, ki je bila premagana v vojni in kateri so bile vzete nekatere pokrajine na podlagi dogovorov, katere je podpisala, da ta država zahteva danes posest teh pokrajin, katerih ni mogla ubraniti z orožjem in ki so ji bile vzete na podlagi prava in pravice.

Maloazijska fronta

ATENE, 13. Neko uradno poročilo vrhovnega poveljništva pravi, da se je vršilo v noči od 9. na 10. t. m. na več krajih maloazijske fronte nekaj spopadov v manjšem obsegu, ki so izpadli vsi za Turke neugodno.

Anglija

Pogajanja med pristaši in nasprotniki angleško-irskega dogovora odgodena

DUBLIN, 14. Pristaši in nasprotniki angleško - irskega dogovora so imeli snoči sestanek, na katerem se pa niso mogli sporazumeti. Konferenca je bila odgodena,

Našim čitateljem v mestu!

Ker bodo jutri zaprte vse tobačne trafike, bo naš list na prodaj na sledečih krajih:

V prodajt listov na južnem in državnem kolodvoru;

V ulici Spiro Xydias (prej Via delle Acque) nasproti kavarne «Edison»;

v veži Via Roma št. 26 (prej Via delle Poste) blizu poštne palače;

v gostilni «Al buon Arrivo» ulica Ghega št. 9;

v gostilni «Andemo de Franz» ulica Geppa št. 18;

v gostilni «Konsumnega društva» pri Sv. Jakobu (nasproti cerkvi).

v tobakarni Bevk Piazza Goldoni in

v gostilni Obrtnijskega društva v Barkovljah;

Dnevne vesti

Istra za avtonomijo! Kakor smo poročali že preteklo nedeljo, je bilo na dnevnem redu zadnje seje istrskega izrednega deželnega odbora tudi vprašanje avtonomije. V nedeljo ni bil izčrpan ves dnevni red in v pondeljek se je seja nadaljevala. Glede ohranitve avtonomije so bili stavljeni trije predlogi. Prvega je stavil ožji izvršilni odbor. V tej resoluciji se izraža želja, naj se «v mejah, ki so v skladu z državnimi interesi, ohranijo avtonomna deželna in občinska oblastva tudi v bodoče, dokler se ne izvrši splošna preuredba uprave po vsem kraljestvu.» Drugo resolucijo je predlagal odbornik Ventrella, a tretjo odborniki Frausin, Mrach in Benussi. Ta poslednja resolucija predlaga, naj se kratkomalo raztegnejo italijanski občinski in pokrajinski zakoni tudi na nove pokrajine. Pri glasovanju je bila sprejeta resolucija odbornika Ventrelle, ki se glasi: «Istrski izredni deželni odbor naglaša načelo, da je prvi cilj in najvišje hrepenenje Istre, ki jo spajajo z materjo domovino sedaj nerazdružne politične vezi, dalje skupnost jezika(!), tradicij, upov in boli, v vsakem slučaju skupne blaginje vse države, napram kateri se mora vsaka žrtev zdeti lahka in pred katero se mora skriti vsako partikularistično stremljenje; naglaša načelo, da je za utrditev skupnih vezi med odrešenimi pokrajinami in ostalo državo potrebno, da so upravni in politični zakoni skupni in da je torej tudi potrebno, da se ti zakoni čim prej izenačijo; naglaša, da čuti vsa država živo potrebo, da se čim prej izvede decentralizacija uprave in s tem doseže večja elastičnost javnih uradov, s tem da se razširi oblast sedanjih pokrajinskih svetov; naglaša dalje sledeče: ako bi se takoj v celoti upeljali sedanji upravni zakoni starega kraljestva, ki bi morali v kratkem času zopet izpremeniti kakor je bilo zgoraj razočeto, bi se zakoni dvakrat izpremenili in pri tem bi nastala delna škoda, ki bi se ne dala nikakor odvrniti. Upoštevajoč vse to, izraža istrski izredni deželni odbor željo, da se v Istro čim prej uvedejo zakoni o občinski in pokrajinski upravi, ki bodo skupni vsej državi, in sicer v duhu zgoraj omenjene decentralizacije. Do tedaj in samo izjemoma ter začasno naj se ohranijo zakoni o deželni in občinski upravi, kakršni obstojajo v deželi sedaj, a kolikor bi ne bili v skladu z najvišjimi interesi države ali s temeljnimi načeli skupne zakonodaje, naj bi se primerno izpremenili.» Kakor se vidi, je to nekak posredovalni predlog med prvo resolucijo, ki je zahtevala brezpogojno ohranitev avtonomije, in med tretjo, ki je zahtevala njeno brezpogojno odpravo. V svojem bistvu pa vsebuje tudi ta resolucija odločno zahtevo, dasi v obliki priporočila, da se mora deželna in občinska avtonomija Istre ohraniti. Pri glasovanju je dobil predlog za odpravo avtonomije le tri glase (Frausin, Mrach, Benussi); resolucija za brezpogojno ohranitev je zbrala 5 glasov (Bregato, De Franceschi, Sambo, Sbisà in Vernier). Obe resoluciji sta vsled tega propadli in nato je bila sprejeta resolucija Ventrella z 8 glasovi (Bregato, Davanzo, De Franceschi, Ponis, Sambo, Sbisà, Ventrella in Vernier). Naši odborniki dr. Vratović, prof. Matejčić, Flego in Pangerc se seje niso udeležili.

Na Slovane je pozabil. Gospod Francesco Nitti je postal — ko ni več ministrski predsednik—strog sodnik nad vso evropsko diplomacijo. V knjigi «Evropa brez miru» obsoja neusmiljeno vse sklenjene mirovne pogodbe kot krvavo krivico. Posebno jemlje nemški narod v svojo zaščito. Odločno odklanja «vedno opetovano trditev, da sta v Evropi dve skupini narodov: ena, ki je nagnjena k nasilju in barbarstvu — namreč nemška skupina, Madžari in Bolgari — dočim druga — anglosaksonska in romanska — časti kulturo. G. Francesco Nitti torej nič ne ve o slovanski skupini, ali pa je v ognju svoje sedaj vzkhle pravičnosti in miroljubnosti — pozabil nanjo. In vendar je v Evropi — če se ne motimo — nekaj miljonov Slovanov in je menda tudi nekaj slovanskih držav! In to je menda tudi skupina, ki ji gre mesto v Evropi! Mari ne, spoštovani gosp. Francesco Nitti?!

Tržaško-koprski škof Mons. Bartolomasi se je povrnil v Trst po daljšem dopustu. Ob enem je prišel z Reke v Trst škof Mons. Costantini. «Pučki Prijatelj» pravi, da je doznal iz zanesljivega vira, da prihod tega cerkvenega dostojanstvenika ni v nikaki zvezi z vestmi o spremembi na škofijski stolici v Trstu.

Za «Dijaško Matico». Živahno razpravljajo v «Edinosti» že nekaj časa, kako bi se dalo pomagati Dijaški matici. Razvidno je, da je našla stvar v srcu vsakega dobromislečega. Saj je res potrebno, da se poprimemo dela vsi, brez izjeme in ne samo v Trstu, ampak po vsej naši Krajini.

Žene, dekleta, tudi nas vabi dolžnost in ljubezen, tudi mè smo poklicane v to, da pomagamo našemu naraščaju. Saj smo ustvarjene zato, da gladimo pot do vsega dobrega, da blažimo, kar je ostrega in ternjavega.

Naša naloga ni samo doma v ožjem krogu družine in svojcev; dolžnost nas vabi, da se poprimemo dela v širši družini, v narodu našem, med našim ljudstvom.

Najsvetejši in najlepši smoter je vzgojevati ter pomagati pri vzgoji in naobrazbi naše mladine in mi hočemo in moramo pokazati, da se tega zavedamo ter da smo ponosne na to, da nam je dano storiti kaj v ta namen.

Ena izmed bučelic.

Lonjer. V nedeljo 16. t. m. ob 10 predp. sestanek v prostorih Konsumnega društva v Lonjerju. Predvsem se opozarjajo na ta sestanek upravičeni posestniki in mladina.

Padriče. «Prosveta» (odsek za soc. izobrazbo). V ponedeljek 17. t. m. ob 4. pop. se bo vršilo v gostilni gosp. Jos. Grgič-a na Padričah javno predavanje. Predmet: Gospodarska organizacija in izobrazba. Predava ing. J. Rustja.

Dramatični krožek v Škednju. V pondeljek 22. t. m. skupen izlet v Devin. Javiti v dvorani v nedeljo od 11. do 12. — 23. t. m. ob 8. vaje za «V nižavi».

«Prosveta». Danes ob 19, važna odborova seja.

* **Kmetijska zadruga v Trstu** vabi vse sedanje in bivše odbornike ter člane nadzorstva, da se gotovo udeleže skupne seje, ki se bo vršila na Velikonočni pondeljek točno ob 10. uri dopoldne v zadružnih prostorih v ulici Raffineria 7.

Iz tržaškega življenja

Ukradena železna blagajna. Včeraj pri belem dnevu, in sicer med 12'30 in 13. uro, so odprli tatovi s ponarejenimi ključi skladišče moke Antona Vouka v ulici Torre Bianca št. 4. Tam so naložili na voz, katerega so pripeljali s seboj, železno blagajno, v kateri se je nahajalo 12.000 lir, in so jo odpeljali. Dozdeva se, da je bila blagajna — seveda že prazna — pozneje zaplenjena v bližini mestne plinarne.

Tatovi v delavski zadrugi. V noči od četrtka na petek so vdrli neznani tatovi v trgovino delavske zadruge v ulici Carlo Combi in so se polastili za 4000 lir raznovrstnih živil.

Dolžnik in vrhutega še tat. Nekako pred dvema mesecema se je pojavil v stanovanju Matije Smerzove v ulici S. Sergio št. 10 neki Rudolf Chervin in je prosil, naj ga vzamejo na hrano in naj mu dajo prenočišče. Smerzova je ustregla želji. Toda ko je minul prvi mesec in ko je zahtevala ženska od najemnika, naj ji plača hrano in najemnino, jo je možakar debelo pogledal, nakar je dejal, da bo plačal stroške jutri. «Jutri» so potekali in ženska je še vedno čakala plačilo. Končno se je pa naveličala čakanja in je pred par dnevi nagnala Chervina od hiše. Možakar je sicer res ubogal. Toda pred odhodom je prebrskal vse predale v ženskinem stanovanju in se je polastil štirih zastavnih listov vrednih 1000 lir. Mož je dvignil z listki zastavljeno blago in ga je prodal. Sedaj počiva v zaporu Coroneo.

Aretirani žepar. Včeraj zjutraj je bil aretiran na trgu Ponterosso neki Cosimo Paladino, brez stalnega bivališča, ker je izmaknil neki ženski na istem trgu manjšo svoto denarja.

Prodajalci s kokaino. Včeraj so bili aretirani trije prodajalci kokaine, in sicer Dunajčan Oton Weiselbaum, trgovec Josip Stepanch iz Vidma in Marija Bertech, stanujoča v neki hiši v ulici del Sale št. 8. Pri trgovcu so našli okoli 300 gramov kokaine, katero so seveda zaplenili.

Roparski napad v ulici della Media. Zidar Marijan Rebh se je vračal včeraj okoli 2. ure po ulici Media proti domu, in sicer v ulico dell'Eremo št. 969. Med potjo so ga napadli trije tolovaji in so mu vzeli uro in verižico ter listnico, v kateri se je nahajalo okoli 30 lir. Predno so se tolovaji odstranili, so premlatili zidarja do krvi.

Blazen sluđenič. Pred snočnjim so pripeljali v opazovalnico mestne bolnišnice nekega 22 letnega Marijana M., brez stalnega bivališča. M. je zblaznel v ulici Pondares. Pamet se mu je zmešala, ker je zaužival kokaino.

Pogreb železničarja Sardoča, o katerem smo poročali v četrtkovi številki našega lista, da je prišel pod vagon na nabrežinskem kolodvoru, se je vršil včeraj popoldne ob 4 uri iz mrtvašnice mestne bolnišnice.

Ženska z razbito črepinjo. Žensko, katero so našle neke okoličanke na žaveljski cesti z razbito črepinjo, niso še identificirali.

Vesti z Goriškega

Rihemberk. Na Velikonočni pondeljek 17. aprila t. l. ob 3. uri priredi «Kršč. soc. izobraž. društvo» v Rihemberku veseloigro «Pri belem konjičku». Pri prireditvi sodeluje tudi društveni pevski zbor. Kdor hoče poštenega razvedrila in neprisiljenega smeha, naj ne zamudi te prilike. Ne bo mu žal! K obilni udeležbi vabi vse Odbor.

Vesti iz Istre

Iz Zameta. (Fašistovske bravure). V nedeljo dne 2. aprila so napadli reški fašisti našo šolo. V šoli so našli učitelja F. Rubešo in njegovo ženo. Fašisti so jima grozili in zahtevali, naj jim povesta, kje se nahaja učitelj Deprato, katerega so hoteli ubiti. Preiskali so vse učiteljevo stanovanje in so pri tem vse razmetali. Odnesli so vsa pisma, vse knjige, šolski denar, denar učitelja Deprato in nekoliko njegovih stvari. Šolski denar, knjige in pisma so drugi dan povrnili, toda Depratove stvari so izginile. Kakor po navadi, ni bilo orožnikov ne blizu ne poleg.

MDP — Boršt. Namerovana vrtna veselica, ki se je imela vršiti na Velikonočni pondeljek 17. t. m., se prenese radi tehničnih zaprek na 30. t. m. Odbor.

Književnost in umetnost

Dve novi mladinski knjigi:

I. V kraljestvu palčkov. Ta lepa mladinska igra, ki jo je napisal Josip Ribičič, je izšla v založbi «Juga» v Ljubljani. Splošna sodba je, da je to najlepše opremljena mladinska knjiga na Slovenskem. Posamezni izvodi se dobe v knjigarni Štoka, broširane po L 6, na fin karton tiskane pa po L 9; večja naročila pa sprejema uredništvo «Novega Roda», v Trstu ul. Fabio Severo 25; kjer se dobe broširani po L 5, kartonirani pa po L 8.

II. Šest mladinskih iger. Izdala «Prosveta» v Trstu. Tudi ta knjiga je nadvse okusno opremljena. Vsebuje šest iger za mladinske odre — dvoje trodejank, eno dvodejanko in troje enodejank. Petero iger je napisal pisatelj Josip Ribičič, eno pa Ivan Vouk. Razprodajajo se v knjigarnah, Štoka in Trani, ter v «Prosveti», Via Fabio Filzi 10 (od 3—7 pop.), broširane po L 5, elegantno vezane pa po L 7, posamezni snopiči, po L 1'50.

Obe knjigi toplo priporočamo, ker so gotovo najprimernejše darilo za naše malčke.

Borzna poročila.

Tuja valuta na tržaškem trgu:
Trst, dne 14. aprila 1922.

ogrske krone	—.2.27	2.37
avstrijsko-nemške krone	—.26.—	—.30
češkoslovaške krone	37.—.—	37.50
dinarji	24.—.—	24.50
leji	13.50.—	14.50
marke	6 20.—	7.20
dolarji	18.25 —	18.45
francoski franki	170.75.—	171.50
švicarski franki	356.—.—	360.—
angleški funti papirnati	80.00—	81.25
angleški funti, zlati	93.75.—	95.75
napoleoni	73.—	75.50

Mali oglasi

NOVE POSTELJE za L 65.—, vzmeti L 55.—, žimnice iz morske trave L 45.—, popolne sobe od L 950.— naprej. Prodajajo se tudi posamezni kosi. Via Fonderia 3. 46

HIŠE in posestva od L 8—100 tisoč, vse v bližini Trsta in okolice, imam vedno na prodaj. Ferdinand Štolfa, Scorcola S. Pietro št. 1 (Rojan). 732

SODE vseh velikosti, iz prvovrstnega slavonskega hrastovega lesa, solidno, domače delo, priporoča Sodarka zadruga. Tacen pod Smarno goro, p. št. Vid nad Ljubljano. Sodi vseh velikosti vedno v zalogi po najnižjih dnevnih cenah. 45/7

PRSNI SIRUP za kašelj, «Reumazan», švedske kapljice in vsakovrstna domača zdravila ima vedno lekarna v II. Bistrici. 28

POROČNA SOBA iz težkega, spaljenega bukovega lesa samo za lir 1280; druga psihe sijajna, solidno slavonsko delo za lir 1450; velika izbera, močno znižane cene. Turk, ulica Rossini 20. 714

PRODA SE takoj iz proste roke posestvo, obstoječe iz 4 ha zemljišča, velike nove hiše, v kateri je dobro idoča gostilna in trafika. Tik hiše je mlin, kovačija, stružnica in žaga na vodno silo, vse v najboljšem stanju. Pojasnila pri upravništvu pod «Velik promet». 718

PRVOVRSTEN azbestni škriljevec, predvojno blago, svetovne znamke, nudi po ugodni ceni Jos. Terpin & Komp., Rakek. Spretni zastopniki se iščejo proti dobri proviziji. 729

STOLICE, razne vrste za gostilne se prodajajo po nizki ceni. Campo Belvedere 1, skladišče. 730

POZOR! Srebrne krone, zlato, platin in zobovje po najvišjih cenah plačuje edini grosist Belleli Vita, via Madonnina 10, I. 16

SREBRNE KRONE plačujem po cenah, ki jih drugi ne premorejo. Pondares 6, I.

SVINEC mehek (olovo) kupujem vsako množino. Naslov Kuret, Settefontane 1. 195

Zobozdravniški atelje R. KOVAČIČ 59
teh. ved.
Sprejema od 9-12 in od 15-19
Via Valdirivo 33 (nasproti kavarne „Roma")

DOBREGA kovaškega pomočnika sprejme takoj Vekoslav Vilhar v Postojni. 731

NOVE POSTELJE iz trdega lesa L 100, vzmeti 55.—, žimnice 40.—, umivalniki, nočne omarice, chiffoniers, spalne sobe od L 1900 dalje. Fonderia 12, I. desno. 25

Županstvo Zagorje na Krasu

pozivlja vse v to občino pristojne, a izven iste živeče osebe, da predložijo tukajšnemu obč. uradu najkasneje do 25. aprila t. l. družinske liste izstavljene od občinskega (župnijskega) urada one občine, kjer sedaj bivajo.

Te liste rabi županstvo v svrho sestave imenika občanov, ki zadobijo v smislu kr. naredbe z dne 30. decembra 1920 št. 1890 italijansko državljanstvo po polnem pravu.

ZAGORJE, 12. aprila 1922.

Župan: FATUR.

Županstvo občine Sv. Mihael
pri Št. Petru na Krasu

pozivlja vse v to občino pristojne a v drugih občinah bivajoče osebe, da predložijo najkasneje do 25. aprila t. l. tukajšnjemu občinskemu uradu družinske liste, izstavljene od občinskega ali župnijskega urada one občine, kjer prebivajo.

Te liste rabi županstvo za sestavo imenika občanov, ki zadobijo v smislu kr. naredbe z dne 30. decembra 1920 št. 1890 italijansko državljanstvo po polnem pravu.

Sv. MIHAEL, dne 12. aprila 1922.

Župan: SMRDEL.

Županstvo Veliki dol

pozivlja vse v to občino pristojne, a izven iste živeče osebe, da predložijo tukajšnemu obč. uradu najkasneje do 10. maja t. l. družinske liste izstavljene od občinskega (župnijskega) urada one občine, kjer sedaj bivajo.

Te liste rabi županstvo v svrho sestave seznama občanov, ki zadobijo italijansko državljanstvo po polnem pravu.

Župan: Mrkuža.

Trgovska hiša
v Mariboru

v najprometnejši ulici, dvonadstropna z 2 trgovskima lokaloma, pripravna za vsako trgovino se proda, za 3,000.000'— jgsl. K. Ponudbe pod »Trgovski lokali« na Anončni zavod Drago Beseljak in drug, Ljubljana, Sodna ulica štev. 5. 45/8

Dr. E. D'Osvaldo
Specialist za **očesne bolezni**
perfekcioniran na dunajski kliniki
GORICA, Piazza della Vittoria (Travnik) št. 6
se je preselil 44/6
na Corso G. Verdi štev. 24 „TRGOVSKI DOM".
Sprejema od 9—11 in od 3—5.

Velika zaloga vina, žganja in likerjev.
JAKOB PERHAUC
ustanovljena leta 1878
Trst, via S. T. Xydias št. 6, telefon 2-86.

Vedno v zalogi in po cenah izven vsake konkurence: pristen istrski tropinovec, kraški brinjevec in kranjski slivovec.
Lastni izdelki: šumeča vina kakor šampanjec, šumeči istrski refošk Lacrima Cristi in druga.
Specialiteta: Jajčji konjak in Crema marsala ter raznovrstni likerji in sirupi, kakor pristni malinovec in drugi. (50)

Tržaška zadruga delavcev
za majoliko in izdelovanje podov
reg. zadruga z o. z.
Trst, Via dell' Olmo štev. 6.
PODRUŽNICI:
Gorica — Via Garibaldi št. 20
Monfalcone — Via Friuli št. 614
Zaloga in delavnica majoličnih peči in štedilnikov.
Izbera majoličnih plošč za stene in keramičnih plošč za pode.
Prevzema se delo v okolici.

OLD ENGLAND
Trst, Corso Vitt. Em. 26
(nasproti zastavljalnici)
□□□
Velika izbera oblek za moške in dečke, površnikov, perila, pletenin in nogavic.
Na drobno. Na debelo.
Postrežba tudi v slovenskem jeziku

Edina zaloga drobnarije na debelo
EUGENIO PINCHERLE
Gorica, Piazza della Vittoria 24. Telefon interurb. št. 166
Najstarejša goriška tvrdka v tej stroki.
Priporoča se trgovcem in kramarjem. 70

Razna usnja najboljših tovarn.
Velika izbera kopit.
Gumijevi podpetniki „Pirelli".
Čistilo za čevlje „Brill" in „Crea"
Vse po najnižjih cenah.
Za preprodajalce posebni popusti.

49 Via Udine (prej Belvedere) 49 Tel. 34-75 bis

PODLISTEK

KAPITAN MARRYAT

Leteči Holandec

Roman (116)

Filip, ki je hotel zvedeti kaj je z Amino, je nagovoril vojaka, ki ju je privedel semkaj, v portugalščini.

«Moj dobri prijatelj, prosim vas —»

«— tudi jaz vas,» je bil odgovor nakar je vojak odšel in zaklenil vrata za sabo.

Filip se je mračno naslonil na steno; Kranc pa, ki je bil živahnejši, je hodil gori in doli, kolikor je pač imel prostora v tej tri korake dolgi celici.

«Veste, kaj mi je prišlo na misel?» je pripomnil Kranc po kratkem ostanku. «Kaka sreča, da imava še ves denar pri sebi. Če naju ne preiščejo, lahko podkupiva stražo in uideva.»

«In jaz mislim,» je odvrnil Filip, «da bo kmalu v naši družbi tudi oni odvratni Schriften, čigar prisotnost me že spravlja v obup.»

«Zunanjost poveljnika mi ne ugaja preveč, toda mislim, da izveva jutri več.»

Tu ji uje prekinilo rožljanje ključa, vstopil je vojak, ki je prinesel vrč vode in veliko skledo riža. Bil je drugi kot oni, ki ga je Filip nagovoril in zato mu je Filip dejal:

«Zadnja dva dni ste imeli v trdnjavi težko delo?»

«O, da, signor.»

«Divjaki na otoku so naju prisilili s seboj; midva pa sva jim odšla.»

«Takoj sem čul, da, signor.»

«Skoro tisoč mož so izgubili,» je pripomnil Kranc.

«Sv. Frančišek! To me veseli.»

«No, prepričan sem da ne bodo spet tako kmalu skušali napasti Portugalcev,» je dodal Kranc.

«Tudi jaz sem tega mnenja,» je odvrnil vojak.

«Ali ste imeli velike izgube?» se je drznil Filip vprašati, ko je videl, da je vojak postal zgovoren.

«Od naših jih ni niti deset ostalo. V naselbini je bilo kakih sto domačinov z ženami in otroci; toda to ne pride v poštev.»

«Kot sem čul, se nahaja tu tudi neka mlada Evropejka,» je Filip plašno vprašal, «ponesrečenka je — ali je tudi ona med mrtvimi.»

«Mlada žena? — O, sveti Frančišek! Da da, spominjam se. S stvarjo je namreč tako —»

«Pedro!» se je začul glas od zgoraj.

Mož je obmolknil, položil prst na usta, odšel in zaprl vrata za seboj.

«Moj Bog! Dajmi potrpežljivost!» je vzkliknil Filip, «kako me kaznuješ!»

«Jutri zjutraj bo spet prišel doli,» ga je Kranc pomiril.

«Da, jutri zjutraj; toda kaka večnost in negotovost leži med danes in jutri.»

«Saj čutim z vami,» je odvrnil Kranc, «toda kaj naj počnem? Tudi zanj bo konec, čeprav se vam bo zdela celo večnost dolga. Toda korake slišim.»

Spet so se vrata odprla in stopil je prvi stražnik. «Sledita mi! Poveljnik bi rad z vama govoril.»

Filip in njegov prijatelj sta se radevoljno odzvala temu nepričakovanemu povabilu. Stopala sta po ozkih, kamenitih stopnicah in slednjič prišla v majhno sobo, kjer sta našla našim bravcem že znanega poveljnika. Brezbrižno je ležal na majhni sofi, na mizi je imel sabljo in dve mladi ženi — otočanki — sta ga hladile s pahljačama, ena pri vzglavju, druga ob vzglavju.

(Dalje.)